

การปฏิบัติตนทางจริยธรรมตามการรับรู้ของนักศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ
ในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร
The Ethical Behaviors through Students Perception in the
Field of Business Administration in Rajamangala of
Technology University Phra Nakhon

สมนึก แก้ววิลัย^{1*}

¹ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาการจัดการ คณะบริหารธุรกิจ มทร.พระนคร กทม. 10300

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง การปฏิบัติตนทางจริยธรรมตามการรับรู้ของนักศึกษา สาขาบริหารธุรกิจในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร เป็นการศึกษาเกี่ยวกับพฤติกรรมทางจริยธรรม 7 ด้านของนักศึกษา คือ ความซื่อสัตย์ ความมีระเบียบวินัย ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความรับผิดชอบขยันหมั่นเพียร การพึ่งตนเอง ความกตัญญูทศเวที มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการปฏิบัติตนทางจริยธรรมตามการรับรู้ของนักศึกษา จำแนกตามเพศ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากนักศึกษาสาขาบริหารธุรกิจ 6 สาขาวิชา รวม 300 คน ผลการวิจัยพบว่า การปฏิบัติตนทางจริยธรรมตามการรับรู้ของนักศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนการปฏิบัติตนทางจริยธรรมตามการรับรู้ของนักศึกษาจำแนกตามเพศ พบว่า โดยรวมเพศชายอยู่ในระดับปานกลาง และเพศหญิงอยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการเปรียบเทียบจำแนกตามเพศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และการปฏิบัติตนทางจริยธรรมตามการรับรู้ของนักศึกษาจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน พบว่าโดยรวมนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (ต่ำกว่า 2.00) อยู่ในระดับปานกลาง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปานกลาง (2.00-2.99) และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (3.00-4.00) อยู่ในระดับมาก ซึ่งผลการเปรียบเทียบจำแนกตามผลสัมฤทธิ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

Abstract

The purposes of the research were to study ethical behaviors through business administration's students perception in the field of in Rajamangala university of Technology Phra Nakhon in the following aspects: honesty, discipline, favor, responsibilities, diligence self-help and gratefulness. The sample groups were 300 students of Business Administration. The results were as the following: the ethical behaviors were at a moderate level. When compared by gender it was found that there was statistically significant differences at .05. When compared by achievement it was found that there was significant differences at .05.

คำสำคัญ : การปฏิบัติตน จริยธรรม การรับรู้

Key words : Behaviors, Ethical, Perception

1. บทนำ

คุณธรรมจริยธรรมเป็นรากฐานของการพัฒนามนุษย์ เมื่อคุณธรรม จริยธรรมถูกละเลย ผลตามมาคือการจัดคุณภาพชีวิตที่ตกต่ำ ความเป็นมนุษย์จึงไม่มีความสมบูรณ์ ปัจจุบันสังคมไทยได้ประสบปัญหาวิกฤตทางศีลธรรมอย่างรุนแรง ผู้คนต่างเห็นแก่ตัว แข่งขันชิงดีชิงเด่น เอารอดเอาเปรียบกัน ประเทศไทยเคยเจริญรุ่งเรืองไปด้วยวัฒนธรรมประเพณีอันงดงามมาก่อน ขณะนี้ศีลธรรมได้เลือนหายไปจากจิตใจของคนเรา ความเอื้อเฟื้อ เอื้ออาทร มีน้ำใจ เสียสละ ได้เหือดหายไปจากชุมชน ทรบเท่าที่สังคมเปลี่ยนแปลง แนวทางจริยธรรมก็ย่อมเปลี่ยนไป สิ่งที่ถูกต้องงดงามในสมัยหนึ่งก็อาจจะไม่งดงามในอีกสมัยหนึ่งหรืออีกสังคมหนึ่ง ปัญหาหนึ่งที่ต้องแก้การสนใจในปัจจุบันก็คือ พฤติกรรมเชิงจริยธรรมของวัยรุ่นหรือเยาวชน เพราะวัยรุ่นเป็นกำลังสำคัญของประเทศ และประเทศก็กำลังเผชิญกับปัญหาความเสื่อมโทรมทางศีลธรรม จรรยา มารยาท วัยรุ่นละทิ้งศีลธรรมและความประพฤติ การแสดงออกของวัยรุ่นในปัจจุบันขัดต่อศีลธรรมและจริยธรรมอันดีงาม ดังนั้น การปลูกฝัง “จริยธรรม” ให้แก่วัยรุ่นหรือเยาวชนจึงเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นปัจจัยที่จะทำให้สังคมเกิดความสงบสุข

ในการพัฒนาประเทศให้มีความมั่นคง เจริญก้าวหน้า มีเสถียรภาพเพียงใดขึ้นอยู่กับคุณภาพของประชากร ซึ่งเป็นทรัพยากรบุคคลของประเทศ ถ้าหากประชาชนขาดคุณภาพ มีปัญหาด้านความประพฤติ คือศีลธรรมและจริยธรรมเสื่อมก็จะเป็นอุปสรรคต่อความเจริญก้าวหน้า สกัดกั้นการพัฒนาใดๆ ที่พึงมีขึ้น สภาพของสังคมไทยในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างมาก เนื่องจากผลของการพัฒนาประเทศที่ผ่านมามุ่งเน้นการพัฒนาด้านวัตถุ เป็นไปอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดความไม่สมดุลกันระหว่างการพัฒนาด้านวัตถุกับการพัฒนาด้านจิตใจ จึงส่งผลให้พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในหลายลักษณะ

เด็กและเยาวชนรุ่นใหม่ได้เปิดหน้าต่างทางโลกทัศน์ของตนสู่โลกกว้างทางความคิด และเสรีภาพ ซึ่งเป็นวัฒนธรรมแบบใหม่โดยละทิ้งวัฒนธรรมดั้งเดิมของตน เส้นทางชีวิตมุ่งสู่การแข่งขัน คือความได้เปรียบทางความรู้ และเทคนิควิถี ในขณะที่เดียวกันเด็กและเยาวชนไทยได้ประสบกับปัญหามากมาย มีพฤติกรรมและจิตใจที่เบี่ยงเบนไปจากภาวะที่ควรจะเป็น สภาพของเด็กและเยาวชนไทยที่มีความเก่งขึ้น กล้าคิด กล้าทำมากกว่าเด็กไทยในสมัยก่อน แต่ทว่าความจริงที่ปรากฏนั้น เด็กและเยาวชนไทยมีทักษะการคิดเชิงวิทยาศาสตร์มากกว่าทักษะการคิดในเชิงคุณธรรม ถึงแม้ในระดับมัธยมศึกษาจะมีวิชาพระพุทธศาสนาสอนในโรงเรียนก็ตาม แต่คงเน้นความรู้ทางวิชาการมากกว่าการปลูกฝังเชิงคุณธรรม เด็กไทยจึงมีลักษณะเก่งแต่วิชาการ แต่อ่อนคุณธรรมจริยธรรม (พระมหาบุญเพียร ปุญญวิริโย, 2544 : 38)

สภาพความเสื่อมของคนในสังคม ส่วนใหญ่น่าจะเป็นเพราะสังคมไทยมองข้ามหรือหย่อนในด้านคุณธรรม และจริยธรรมมากกว่า จึงทำให้แลดูประหนึ่งว่าสังคมไทย ไม่มีความยุติธรรม ไม่มีความปรารถนาดีต่อกัน มีแต่ความเห็นแก่ตัว เอารอดเอาเปรียบ ไม่มีการให้อภัย ไม่มีความเห็นอกเห็นใจ (วิชัยตันศิริ, 2538 : 22) ในขณะเดียวกันระบบความสัมพันธ์ของสังคม “ประชาธิปไตย” ก็เป็นไปอย่างสับสน ด้วยการใช้เงินและอิทธิพลเป็นฐาน ขาดแนวทางที่เป็นธรรม จิตใจคนห่างไกลจากศรัทธา ความเชื่อในศาสนธรรม ซึ่งเคยใช้เป็นหลักในการดำเนินชีวิตทำให้เกิดสภาวะความเสื่อมทรามทางศีลธรรมและจริยธรรมอย่างน่าวิตก

ฉะนั้นการควบคุมพฤติกรรมของมนุษย์จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งสิ่งที่สามารถควบคุมพฤติกรรมมนุษย์ให้อยู่ในทิศทางที่ถูกต้องได้คือจริยธรรม เนื่องจากจริยธรรมเป็นผลของสภาพสังคมและวัฒนธรรมในปัจจุบัน ที่จะนำไปสู่การวิวัฒนาการต่อไปในอนาคต จริยธรรมเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อ

สังคมเป็นอย่างมาก ในการกำหนดความสงบสุข ความเจริญและความเสื่อมของสังคม สังคมที่เจริญ จะมีคนที่มีคุณธรรมอยู่มาก คนในสังคมมีความประพฤติดี มีการประพฤติปฏิบัติตนที่ไม่เป็นการเบียดเบียนทั้งตนเองและผู้อื่น ส่วนสังคมที่เสื่อม คนมีคุณธรรม ศีลธรรมหรือจริยธรรมน้อยลง มีการประพฤติปฏิบัติที่เบียดเบียนตนเองและต่อผู้อื่นกันมาก สมาชิกในสังคมจะขาดความสงบสุข และความผาสุก สังคมนั้นจะแตกสลายในที่สุด ดังนั้น การพัฒนาจริยธรรมของคนในสังคมจึงมีความจำเป็น และจะต้องกระทำอย่างต่อเนื่องหรือครอบคลุมประชากรทุกกลุ่ม (สุทธิวงศ์ ดันตยาพิศาลสุทธิ, 2542 : 2)

จากความสำคัญและสภาพปัญหาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาการปฏิบัติตนทางจริยธรรม ตามการรับรู้ของนักศึกษาสาขาบริหารธุรกิจ ในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร ประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 มาตรา 73 กำหนดให้รัฐ สนับสนุนการนำหลักธรรมของศาสนามาใช้เพื่อ เสริมสร้างคุณธรรมและพัฒนาคุณภาพชีวิต และ มาตรา 81 กำหนดให้รัฐต้องจัดการศึกษา อบรม และสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษา อบรมให้เกิด ความรู้คู่คุณธรรม และเพื่อให้สอดคล้องกับ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย อันเป็นกฎหมาย สูงสุดในการปกครองประเทศ รัฐได้ออกพระราช- บัญญัติว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 โดยมี จุดเน้นให้มีความรู้คู่คุณธรรม ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาการปฏิบัติตนทางจริยธรรม 7 ด้าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2523 : 147-149) เนื่องจาก เห็นว่าเป็นแนวทางที่จะช่วยพัฒนาพฤติกรรมของ นักศึกษาทางด้านจริยธรรม คือ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ด้านความรับผิดชอบ ด้านความขยันหมั่นเพียร ด้าน การพึ่งตนเอง และด้านความกตัญญูกตเวที เพื่อนำ

ผลที่ได้จากการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการจัดการ เรียนการสอนและพัฒนาจริยธรรมของนักศึกษาให้มี ความพร้อมที่จะปฏิบัติตนในทางที่ดีงาม มีความ สำคัญในความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมต่อไป

1.1 วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการปฏิบัติตนทางจริยธรรม 7 ด้าน ตามการรับรู้ของนักศึกษาสาขาบริหารธุรกิจ ใน สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร ในด้านความซื่อสัตย์ ความมีระเบียบวินัย ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความรับผิดชอบต่อ ความขยันหมั่นเพียร การพึ่งตนเอง และความกตัญญูกตเวที
2. เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติตนทาง จริยธรรมตามการรับรู้ของนักศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ ในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร จำแนกตามเพศ และผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน

1.2 เอกสารที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ศึกษา แนวคิด และทฤษฎีเกี่ยวกับจริยธรรม โดยสามารถ สรุปได้ดังนี้

- พุทธทาสภิกขุ (2505 : 18) กล่าวว่า จริยธรรมแปลตามพญชนะว่า ธรรมควรประพฤติ จร แปลว่า ความประพฤติ อัย บังจาย มีความหมาย ว่า ควร จริย แปลว่า ความประพฤติ จริยธรรม แปลว่า สิ่งที่ควรประพฤติ

- ราชบัณฑิตยสถาน (2546 : 291) ให้ ความหมาย จริยธรรม หมายถึง ธรรมที่เป็นข้อ ประพฤติปฏิบัติ ศีลธรรม กฎศีลธรรม

- พันธ์ หันนาคินทร์ (2529 : 48) กล่าวว่า จริยธรรม หมายถึง ความประพฤติอันปฏิบัติต่อตนเอง ต่อผู้อื่น ต่อสังคม ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความรุ่งเรือง เกษมสุขในสังคม การที่จะให้เป็นเช่นนั้นได้ ผู้ปฏิบัติ ต้องรู้จักว่าสิ่งใดผิด ดังนั้น การปฏิบัติทางกายต้อง สอดคล้องกับความรู้สึทางจิตด้วย

กล่าวโดยสรุป จริยธรรม (Ethics) คือ การประพฤติปฏิบัติอันถูกต้องดีงามทั้งต่อตนเองต่อผู้อื่น และต่อสังคม ทั้งความคิดและเหตุผลที่สอดคล้องกับการปฏิบัติ ซึ่งไม่จำเป็นต้องเป็นเรื่องศาสนา แต่เป็นเรื่องที่สังคมนิยมชมชอบให้การสนับสนุน รวมทั้งการทำในเรื่องที่เกี่ยวกับขนบธรรมเนียม ประเพณี กฎหมาย อุดมการณ์ วินัย มารยาท การดำเนินชีวิตทั้งกาย วาจา ใจ อันจะก่อให้เกิดความสงบสุข ความเจริญรุ่งเรืองทั้งต่อตนเอง สังคม และประเทศชาติ

ทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบิร์ก (Kohlberg, อ้างใน ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2524 : 41-42) กล่าวว่า พัฒนาการทางจริยธรรมของมนุษย์เป็นไปตามลำดับขั้น โดยช่วงอายุ 16 ปีขึ้นไป จะเข้าใจค่านิยม คุณค่าทางจริยธรรม และหลักเกณฑ์ที่จะนำไปใช้ในสังคมในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม มีการใช้สัญญาประชาคมเป็นเหตุผลในการเลือกกระทำอย่างมีเหตุผล โดยคำนึงถึงความสงบสุขของส่วนรวม ซึ่งจริยธรรมในระดับนี้เรียกว่า ระดับเหนือกฎเกณฑ์

ทฤษฎีพฤติกรรมเชิงจริยธรรม 7 ด้าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2523 : 147) ดังนี้

- ความซื่อสัตย์ คือ การประพฤติปฏิบัติอย่างเหมาะสม และตรงต่อความเป็นจริง ประพฤติปฏิบัติอย่างตรงไปตรงมาทั้งกาย วาจา ใจ ต่อตนเอง และผู้อื่น

- ความมีระเบียบวินัย คือ การประพฤติปฏิบัติโดยควบคุมตนเองให้ตรงตามระเบียบ แบบแผน ข้อบังคับ กฎหมายของสังคม ขนบธรรมเนียมประเพณี และศีลธรรมอันนำไปสู่ความสันติสุขของตนเองและสังคมโดยรวม

- ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ คือ การเต็มใจช่วยเหลือผู้อื่น ทั้งในด้านการช่วยเหลือ เงิน สิ่งของ การช่วยเหลือทางวาจา ความคิด กำลังกาย

- ความรับผิดชอบ คือ การปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้บรรลุวัตถุประสงค์ด้วยความมุ่งมั่นและเอาใจใส่ที่จะปฏิบัติหน้าที่ด้วยความพยายาม พร้อมกับปรับปรุงการปฏิบัติหน้าที่และพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นอยู่เสมอ

- ความขยันหมั่นเพียร คือ ความมานะบากบั่น พยายาม ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค เอาใจใส่ต่องานด้วยความกระตือรือร้น ไม่ปล่อยให้เวลาผ่านไปเปล่าประโยชน์ มุ่งมั่น ทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย และทันเวลา

- การพึ่งตนเอง คือ การกระทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเอง รับผิดชอบตนเอง โดยตนเป็นที่พึ่งของตนได้ พร้อมทั้งจะรับผิดชอบต่อตนเอง ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค กล้าเผชิญกับปัญหา ปฏิบัติตนในโอกาสและสถานที่ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม

- ความกตัญญูกตเวที คือ การระลึกถึงบุญคุณ และตอบแทนผู้ที่มีพระคุณ เมื่อมีโอกาสและกำลังพอที่จะทำได้

กล่าวโดยสรุปจริยธรรมทั้ง 7 ด้านในแต่ละด้านล้วนเป็นแนวทางในการปลูกฝังและส่งเสริมพฤติกรรมเชิงจริยธรรมให้แก่เยาวชนและบุคคลทั่วไปในการปฏิบัติตนเพื่อสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างปกติสุข

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวทางการวิจัยของ กำพล ชูรัตน์ (2528 : 114) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง จริยธรรมและศักยภาพของการปฏิบัติธรรมของนักศึกษาวิทยาลัยครูภาคตะวันตกพบว่านักศึกษาหญิงปฏิบัติจริยธรรมและศักยภาพของการปฏิบัติจริยธรรมมากกว่านักศึกษาชาย และงานวิจัยของ ภาวนา ไพศาลสุขสมบูรณ์ (2535 : 75-80) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะที่พึงประสงค์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7 จำนวน 394 คน พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ

ความมีระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์ และความขยันหมั่นเพียรกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาอาชีพมีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านความประหยัดกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กันในทางบวกอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

2. วิธีการศึกษา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ด้วยระเบียบวิธีทางสถิติ (Statistical Method) ดังนี้

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักศึกษาสาขาบริหารธุรกิจ ในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2/2548 จำนวน 3,140 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบง่าย (Sample Random Sampling) จากนักศึกษาสาขาบริหารธุรกิจ 6 สาขาวิชาเอก ๆ ละ 50 คน ได้แก่ สาขาการบัญชี สาขาการตลาด สาขาระบบสารสนเทศ สาขาการจัดการ สาขาภาษาอังกฤษธุรกิจ และสาขาการเงิน รวม 300 คน

2.2 การศึกษาข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Research) เป็นการศึกษารวบรวมข้อมูลจากเอกสารทางวิชาการ หนังสือ บทความวารสาร เว็บไซต์งานวิจัยและวิทยานิพนธ์ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาประกอบการศึกษาให้สมบูรณ์

2.3 การศึกษารวบรวมข้อมูลภาคสนาม โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด

2.4 สถิติที่ใช้ ประกอบด้วย ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) t-test และ One-way ANOVA

3. ผลการศึกษาและอภิปรายผล

จากการศึกษาการปฏิบัติตนทางจริยธรรม ตามการรับรู้ของนักศึกษา สาขาบริหารธุรกิจ ในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร อภิปรายผลได้ดังนี้

3.1 การปฏิบัติตนทางจริยธรรมตามการรับรู้ของนักศึกษา 7 ด้าน สามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และระดับการปฏิบัติตนทางจริยธรรมตามการรับรู้ของนักศึกษา

ข้อความ	\bar{X}	ระดับการปฏิบัติตน
ด้านความซื่อสัตย์	3.79	มาก
ด้านความมีระเบียบวินัย	3.56	มาก
ด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	3.11	ปานกลาง
ด้านความรับผิดชอบ	3.52	มาก
ด้านความขยันหมั่นเพียร	3.16	ปานกลาง
ด้านการพึ่งตนเอง	3.62	มาก
ด้านความกตัญญูทดแทน	3.91	มาก
เฉลี่ยรวม	3.52	มาก

จากตารางพบว่า นักศึกษามีการปฏิบัติตนโดยรวมมากที่สุด ($\bar{X} = 3.52$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายได้พบว่า อยู่ในระดับมาก 5 ด้านคือ ด้านความกตัญญูทดแทน ด้านความซื่อสัตย์ ด้านการพึ่งตนเอง ด้านความมีระเบียบวินัย และด้านความรับผิดชอบตามลำดับ และระดับปานกลาง 2 ด้านคือ ด้านความขยันหมั่นเพียร และด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ตามลำดับ ซึ่งมีความสอดคล้องกับช่วงอายุของนักศึกษาที่อยู่ในวัยที่มีจริยธรรมสูงสุดตามทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก (Kohlberg, 1964 : 405 อ้างถึงใน ดวงเดือน พันธุ์มนาวิน, 2524 : 41-42) ได้กล่าวไว้ว่า พัฒนาการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมของมนุษย์เป็นไปตามลำดับขั้น โดยช่วงอายุ 16 ปีขึ้นไป จะเข้าใจค่านิยม คุณค่าทางจริยธรรม และ

หลักเกณฑ์ที่จะนำไปใช้ในสังคม ในสภาพการณ์ต่างๆ ได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม มีการใช้สัญญาประชาคมเป็นเหตุผลในการเลือกกระทำอย่างมีเหตุผล โดยคำนึงถึงความสงบสุขของส่วนรวม ซึ่งจริยธรรมในระดับนี้เรียกว่า ระดับเหนือกฎเกณฑ์

3.2 การปฏิบัติตนทางจริยธรรมตามการรับรู้ของนักศึกษา จำแนกตามเพศ สามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติตนทางจริยธรรมตามการรับรู้ของนักศึกษา จำแนกตามเพศ

ข้อความ	ชาย		หญิง	
	\bar{X}	ระดับการปฏิบัติตน	\bar{X}	ระดับการปฏิบัติตน
ด้านความซื่อสัตย์	3.66	มาก	3.80	มาก
ด้านความมีระเบียบวินัย	3.46	ปานกลาง	3.58	มาก
ด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	3.13	ปานกลาง	3.11	ปานกลาง
ด้านความรับผิดชอบ	3.39	ปานกลาง	3.56	มาก
ด้านความซื่อสัตย์	3.21	ปานกลาง	3.17	ปานกลาง
ด้านการพึ่งตนเอง	3.44	ปานกลาง	3.66	มาก
ด้านความกตัญญูคุณกตเวที	3.83	มาก	3.93	มาก
เฉลี่ยรวม	3.44	ปานกลาง	3.54	มาก

จากตารางพบว่า นักศึกษาเพศหญิงมีการปฏิบัติทางจริยธรรมตามการรับรู้โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.54$) ส่วนเพศชายมีการปฏิบัติตนทางจริยธรรมตามการรับรู้โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.44$) ซึ่งสอดคล้องกับที่ลำดวน เกษตรสุนทร (2526: 133) กล่าวไว้ว่า การยึดและการปฏิบัติในเรื่องเหล่านี้รวมทั้งสภาพความเป็นอยู่ของเพศหญิงและภาวะแวดล้อมด้านต่างๆ ทั้งในสถานศึกษาและครอบครัวที่มีต่อเพศหญิงมาแต่เดิม ทำให้เพศหญิง

มีความเป็นระเบียบ มีกฎเกณฑ์ มีความเคารพต่อระเบียบ รวมทั้งมีความสามัคคีของหมู่คณะสูงด้วย ส่วนเพศชายนั้น สังคมอาจปล่อยปละละเลยในการอบรมเรื่องการเคารพต่อกฎเกณฑ์ ระเบียบวินัยและความสามัคคี เพราะส่วนใหญ่สังคมมักถือว่าเพศชายไม่ต้องเคร่งครัดต่อระเบียบประเพณีมากนัก ซึ่งผิดกับเพศหญิงที่ต้องอยู่ในกรอบประเพณีอย่างเคร่งครัด จึงมีส่วนประกอบที่ทำให้เพศหญิงมีพฤติกรรมทางจริยธรรมสูงกว่าเพศชาย และสอดคล้องกับผลการวิจัยของกำพล ชูรัตน์ (2528 : 114) ในเรื่อง จริยธรรมและศักยภาพของการปฏิบัติจริยธรรมของนักศึกษาวิทยาลัยครูภาคตะวันออกเฉียงเหนือว่า นักศึกษาหญิงปฏิบัติจริยธรรมและศักยภาพของการปฏิบัติจริยธรรมมากกว่านักศึกษาชาย ทั้งนี้อาจเนื่องจากมาตรฐานการปฏิบัติตนของเพศชาย และเพศหญิงต่างกันไปคนละแนว โดยสังคมจะเข้มงวดกวดขันความประพฤติของหญิงมากกว่าชาย และเพราะว่าการอบรมเลี้ยงดูที่เข้มงวด และจำกัดขอบเขตของลูกสาวในขณะที่ลูกชายทำอะไรได้ตามใจชอบ และสอดคล้องกับคำกล่าวของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจฉิม (2520 : 215) ที่ว่าลักษณะของสังคมไทย ผู้ใหญ่ให้การอบรมเลี้ยงดูบุตรชายหญิงแตกต่างกัน โดยเด็กหญิงจะได้รับการอบรมเลี้ยงดูอย่างใกล้ชิด ได้รับความควบคุมและเข้มงวดกวดขัน ในขณะที่เด็กชายจะได้รับอิสระและควบคุมตนเองมากกว่า โอกาสการปลูกฝังจริยธรรมจากครอบครัวจึงน้อยกว่าเพศหญิง จากเหตุผลดังกล่าวจึงอาจจะเป็นสาเหตุให้เพศหญิงมีระดับพฤติกรรมเชิงจริยธรรมสูงกว่าเพศชาย และเมื่อนำมาเปรียบเทียบการปฏิบัติตนทางจริยธรรมตามการรับรู้ สามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบการปฏิบัติตนทางจริยธรรมตามการรับรู้ของนักศึกษาจำแนกตามเพศ

ข้อความ	t	p
ด้านความซื่อสัตย์	-2.111	.036
ด้านความมีระเบียบวินัย	-2.079	.039
ด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่	.304	.761
ด้านความรับผิดชอบ	-2.693	.007
ด้านความขยันหมั่นเพียร	.568	.570
ด้านการพึ่งตนเอง	-3.162	.002
ด้านความกตัญญูทวดเที	-1.592	.112
เฉลี่ยรวม	-2.215	.028

จากตารางพบว่า นักศึกษามีการปฏิบัติตนทางจริยธรรม จำแนกตามเพศ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยภาพรวมนักศึกษาเพศหญิงมีการปฏิบัติตนทางจริยธรรมในระดับมาก นักศึกษาเพศชายอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีการปฏิบัติตนทางจริยธรรมตามการรับรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 4 ด้านคือ ด้านความซื่อสัตย์ ด้านความมีระเบียบวินัย ด้านความรับผิดชอบ และด้านการพึ่งตนเอง และไม่แตกต่างกัน 3 ด้าน คือ ด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ด้านความขยันหมั่นเพียร และด้านความกตัญญูทวดเที ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของกำพล ชูรัตน์ (2528 : 115) พบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงปฏิบัติจริยธรรมและศักยภาพของการปฏิบัติจริยธรรมบางประการไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงมีโอกาสเท่าเทียมกันในการศึกษาเล่าเรียน การเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ และที่สำคัญคือนักศึกษาทั้งสองเพศได้รับการศึกษาอบรมหลักสูตรเดียวกัน ย่อมได้รับการอบรมสั่งสอนให้ทำพฤติกรรมที่ดี ที่ถูก ที่ควร ไม่แตกต่างกัน

3.3 การเปรียบเทียบการปฏิบัติตนทางจริยธรรมตามการรับรู้ของนักศึกษา จำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบการปฏิบัติตนทางจริยธรรมตามการรับรู้ของนักศึกษาจำแนกตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แหล่งความแปรปรวน	Df	SS	MS	F	P
ระหว่างกลุ่ม	2	.446	.223	3.140*	.045
ภายในกลุ่ม	297	29.390	.099		
รวม	299	29.836			

จากตารางพบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีการปฏิบัติตนทางจริยธรรมตามการรับรู้ของนักศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของอรพินทร์ นาคนประดิษฐ์ (2518: 39-40) พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับคุณธรรมแห่งพลเมืองดีของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method) พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (ต่ำกว่า 2.00) แตกต่างจากนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (3.00-4.00) และปานกลาง (2.00-2.99) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สำหรับคู่อื่นๆ นั้นไม่พบความแตกต่าง

ส่วนผลการเปรียบเทียบแต่ละด้านที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 2 ด้านคือด้านการพึ่งตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของภาวนา ไพศาลสุขสมบูรณ์ (2535 : 78-80) ที่พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบ ความมีระเบียบวินัย ความซื่อสัตย์ และความขยันหมั่นเพียรกับผลสัมฤทธิ์

ทางการเรียนวิชาชีพ มีความสัมพันธ์กันในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. สรุป

ผลการศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติตนทางจริยธรรมตามการรับรู้ของนักศึกษาสาขาบริหารธุรกิจ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร สามารถสรุปได้ว่า นักศึกษามีการปฏิบัติตนทางจริยธรรมตามการรับรู้อยู่ในระดับมาก 5 ด้าน คือ ด้านความกตัญญูคุณเดวดี ด้านความซื่อสัตย์ ด้านการพึ่งตนเอง ด้านความมีระเบียบวินัย และด้านความรับผิดชอบ และอยู่ในระดับปานกลาง 2 ด้าน คือ ด้านความขยันหมั่นเพียร และ ด้านความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เมื่อนำมาพิจารณาตามเพศสามารถสรุปได้ว่า เพศหญิงมีการปฏิบัติตนทางจริยธรรมตามการรับรู้สูงกว่าเพศชาย และเมื่อพิจารณาตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สามารถสรุปได้ว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีการปฏิบัติตนทางจริยธรรมอยู่ในระดับมาก ส่วนนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับกลางและระดับต่ำ มีการปฏิบัติตนทางจริยธรรมอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น ผลการวิจัยสามารถนำไปเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนเพื่อสนับสนุนและปลูกฝังเกี่ยวกับการปฏิบัติตนทางคุณธรรมและจริยธรรมให้กับนักศึกษาของสถานศึกษา โดยการชี้แนะแนวทางปฏิบัติตนทางจริยธรรมที่ถูกต้อง พร้อมทั้งให้รางวัลและคำชมเชยเมื่อทำดี และเสนอแนวทางปรับปรุงแก้ไขกรณีประพฤติตนไม่ถูกต้องต่อไป

5. กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยนี้ได้รับทุนสนับสนุนการทำวิจัยจากเงินงบประมาณผลประโยชน์ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตพณิชยการพระนคร และขอขอบคุณ รศ.ดร.สถิตย์ นิยมญาติ อดีตคณบดี

คณะสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ที่ปรึกษาโครงการวิจัย ศ.ดร.จิโรช วีระสัย อดีตคณบดีคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่ปรึกษาโครงการวิจัย ผู้อำนวยการวิทยาเขตพณิชยการพระนคร และคณะนักศึกษาผู้ตอบแบบสอบถามจากสาขาต่างๆ ได้แก่ สาขาวิชาการบัญชี สาขาการตลาด สาขาการเงิน สาขาการจัดการ สาขาวิชาระบบสารสนเทศ สาขาภาษาอังกฤษธุรกิจ สาขาเทคโนโลยีการโฆษณาและประชาสัมพันธ์ และสาขาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล

6. เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. 2523. **จริยธรรมไทย**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา.
- กำพล ชูรัตน์. 2528. **จริยธรรมและศักยภาพของการปฏิบัติจริยธรรมของนักศึกษาวิทยาลัยครุภาคตะวันตก**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจจนึก. 2520. **จริยธรรมของเยาวชนไทย**. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน. 2524. **จิตวิทยาจริยธรรมและจิตวิทยาภาษา**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- พนัส หันนาคินทร์. 2529. **คุณธรรมของครู**. พิษณุโลก : สำนักพิมพ์พิมพ์เนศ.
- พระมหาบุญเพ็ชร ปุญญวิริโย แก้ววงษ์น้อย. 2544. **แนวคิดและวิธีการขัดเกลาทางสังคมในสถาบันครอบครัว ตามแนวพระพุทธศาสนา**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย.
- พุทธทาสภิกขุ. 2505. “การชำระรักษาและการเผยแพร่จริยธรรม” **แนวจริยธรรม**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์บริษัทศิริพัสดุ.

- ภาวนา ไพศาลสุขสมบูรณ์. 2535. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะที่พึงประสงค์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 7. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ราชบัณฑิตยสถาน. 2546. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : ศิริวัฒนา.
- ลำดวน เกษตรสุนทร. 2526. ทักษะคติทางจริยธรรมของนิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษาจังหวัดสตูล. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา.
- วิชัย ต้นศิริ. 2538. โฉมหน้าการศึกษาไทย ในอนาคต แนวคิดและบทวิเคราะห์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุทธิวงศ์ ต้นตยาพิศาลสุทธิ. 2542. พระบรมราชาโชวาทเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม. วารสารข้าราชการครู. ปีที่ 1, 20 (ตุลาคม-พฤศจิกายน)
- อรพินท์ นาคประดิษฐ์. 2518. ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณภาพแห่งพลเมืองดี. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร.